

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۲۷ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه نام دبیر: محمد اسلامی	 باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ تعداد صفحه: تعداد سوال:	سوالات امتحان درس: فارسی ۲ پایه: یازدهم رشته: کلیه رشته ها
پاسخنامه		
ردیف	شرح سوالات	بارم
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	با توجه به معنی، املاي کدام واژه نادرست است؟ (الف) صور : جشن ● (ب) طوع : فرمان برداری ○ (ج) صعب : دشوار ○ (د) وزر : بار سنگین ○	۰/۵
۲	رابطه معنایی کدامیک از گزینه ها تضمّن است؟ (الف) شیر و روباه ○ (ب) راحت و آفت ○ (ج) مکر و فریب ○ (د) درخت و چنار ●	۰/۵
۳	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و زیر آن خط بکشید. آن گاه آگاه شدند که غرقه شود بانگ و هزاهز و غریو (خواست- <u>خاست</u>). سپیده فردای گنجه با نهیب و (<u>صفیر</u> -سفیر) گلوله های توپ روس، باز شد.	۰/۵
۴	جمله معلوم زیر را مجهول کنید سپس جمله را بازنویسی نمایید. نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می شنویم. <u>نظیر حرف زدن او هر روز در هر کوچه و بازار شنیده می شود.</u>	۰/۵
۵	واژه «عَلّامه» را یک بار به عنوان شاخص و بار دیگر به عنوان هسته گروه اسمی در جمله به کار ببرید. <u>علامه طباطبایی از فلاسفه بزرگ معاصر بود. (شاخص)</u> <u>علامه گرانقدر زندگی درویشانه ای داشت. (هسته)</u>	۰/۵
۶	معنی واژگانی را که زیر آن خط کشیده شده است، بنویسید. (الف) معیار دوستان <u>دغل</u> روز حاجت است <u>ناراست</u> ، <u>حیله گر</u> (ب) صدقه ای که خواهیم کرد <u>حلال بی شبهت</u> باشد <u>بی تردید</u> ، <u>بی شک</u> (ج) هیچ کس <u>استحقاق</u> خزانگی ندارد <u>سزاواری</u> ، <u>شایستگی</u> (د) دربار از درون در تب و تاب و <u>التهاب</u> بود. <u>بی قرار</u> ، <u>اضطراب</u> ، <u>ناآرامی</u>	۱
۷	در گروه واژگان زیر چهار خطای املايي وجود دارد، بیابید و صحیح آنها را بنویسید. <u>صلت</u> <u>تفریط</u> <u>وعظ</u> <u>طعن</u> <u>سلت</u> وهدیه-خطوط متقارب-کراهیت و زشتی- <u>تفریت</u> و کوتاهی-حضرت غنا-مجالس <u>وعضی</u> -مناسک حج-شاد و مسرور- <u>طنن</u> و ناسزا	۱
۸	با توجه به عبارات سؤالات را پاسخ دهید. «مولانا مردی زردچهره و باریک اندام بود و چشمانی سخت جذّاب داشت و از نظر اخلاق و سیرت، ستوده اهل حقیقت بود و خود را به جهان عشق کشانیده، در زندگانی اهل صلح و سازش بود.» (الف) واژه های «سخت» و «چشمان» چه نقشی در جمله دارند؟ <u>سخت: قید</u> <u>چشمان: مفعول</u> (ب) نقش دستوری کلمه «حقیقت» چیست؟ <u>مضاف الیه</u> (ج) گروه «اهل صلح و سازش» چه نقشی دارد؟ <u>مسند</u>	۱

۹	الف) دو نقش تبعی در عبارت بیابید و نام آن بنویسید. عباس میرزا: بدل جنگ ها: معطوف ب) حرف ربط وابسته ساز در متن کدام است؟ که ج) دو وابسته پیشین بیابید و نام آنها را بنویسید. یک: صفت شمارشی این: صفت اشاره د) ضمیر پیوسته «شان» در واژه (مشامشان) چه نقشی دارد؟ مضاف الیه	۱/۵												
قلمرو ادبی (۵ نمره)														
۱	در عبارت «در ایران آن روز دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم، بزم پدر و رزم پسر» کدام آرایه وجود ندارد؟ الف) واج آرایی ☐ ب) جناس ☐ ج) تضاد ☐ د) تشبیه ☒	۰/۲۵												
۲	کدام قالب شعری برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی به کار می رود و از دوره مشروطه رایج شده است؟ الف) مثنوی ☐ ب) چهارپاره ☒ ج) قصیده ☐ د) سپید ☐	۰/۲۵												
۳	توضیح دهید در بیت زیر شاعر چگونه از تشبیه برای خلق کنایه بهره گرفته است؟ آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش پدر به کعبه تشبیه شده، که حلقه در گوش نهادن ایهام: ۱- حلقه در کعبه ۲- کنایه از متوسل شدن و بندگی کردن	۰/۵												
۴	کتاب «روزها» اثر کیست؟ الف) لطفعلی صورتگر ☐ ب) دکتر اسلامی ندوشن ☒ ج) مهدی حمیدی ☐ د) کامور بخشایش ☐	۰/۵												
۵	پدیده آورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) فرهاد و شیرین: وحشی بافقی ب) مرصادالعباد: نجم الدین رازی	۰/۵												
۶	آرایه های بیت زیر را بررسی کنید. (۴ مورد؛ تکراری نباشد) هر نفس آواز عشق می رسد از چپ و راست ما به فلک می رویم، عزم تماشا که راست؟ مجاز از لحظه اضافه استعاری تضاد، مجاز از همه جا مجاز از عالم معنا جناس تام تلمیح به آیه / به حدیث	۱												
۷	هر یک از گزینه های گروه «الف» با کدام آرایه گروه «ب» متناسب است؟ با خط به یکدیگر متصل کنید. (در گروه ب یک آرایه اضافه است) <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>۱- برو شیر درنده باش ای دغل!</td><td>الف- تضمین</td></tr><tr><td>۲- نگاهی گرم یعنی دلنوازم</td><td>ب- استعاره</td></tr><tr><td>۳- به سِرملائکه گفت: اِنِّیْ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ</td><td>ج- تشبیه</td></tr><tr><td>۴- نرگس مست تو راه دل هشیاران زد</td><td>د- نماد</td></tr><tr><td></td><td>ه- حس آمیزی</td></tr></table>	الف	ب	۱- برو شیر درنده باش ای دغل!	الف- تضمین	۲- نگاهی گرم یعنی دلنوازم	ب- استعاره	۳- به سِرملائکه گفت: اِنِّیْ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ	ج- تشبیه	۴- نرگس مست تو راه دل هشیاران زد	د- نماد		ه- حس آمیزی	۱
الف	ب													
۱- برو شیر درنده باش ای دغل!	الف- تضمین													
۲- نگاهی گرم یعنی دلنوازم	ب- استعاره													
۳- به سِرملائکه گفت: اِنِّیْ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ	ج- تشبیه													
۴- نرگس مست تو راه دل هشیاران زد	د- نماد													
	ه- حس آمیزی													
۸	ابیات زیر را کامل کنید. الف) ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست ب) کرد فرامش ره و رفتار خویش ماند غرامت زده از کار خویش	۱												

	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۰/۵	در کدام بیت به از خود گذشتگی مجنون اشاره شده است؟ الف- کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم ● ب- گویند ز عشق کن جدایی این نیست طریق آشنایی ○ ج- گرچه ز شراب عشق مستم عاشق تر از این کنم که هستم ○ د- پرورده عشق شد سرشتم جز عشق مباد سرنوشتم ○	۱
۰/۵	بیت «چنین قفس نه سزای چو من خوش الحان است / روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم» با کدام بیت پیام مشترک دارد؟ الف) دردی است غیر مُردن، کان رادوا نباشد پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن ○ ب) بروید ای حریفان، بکشید یار ما را به من آورید آخر، صنم گریز پا را ○ ج) ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم باز همان جا رویم، جمله که آن شهرماست ● د) برای من مگری و مگو دریغ! دریغ! به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد ○	۲
۰/۵	در بیت زیر مولانا به کدام اصل و دیدگاه دینی، اشاره می کند؟ اشاره اعتقاد او به رستاخیز و زنده شدن مردگان پس از مرگ دارد. کدام دانه فرورفت در زمین که نُرسد چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	۳
۰/۵	بیت زیر بیانگر چه صحنه ای از جنگ است؟ تعداد سربازان دشمن بسیار زیاد است هر چه کشته می شوند مجدد جایگزین می شوند. ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد	۴
۰/۵	مقصود نویسنده از بخش های مشخص شده، چیست؟ مردمی که به <u>خانه های تاریک و بی دریچه</u> عادت کرده اند از پنجره های باز و نورگیر، گریزان هستند. جامعه بسته و محدود و سنت های کهنه ارتباط با دنیای بیرون و پیشرفت و شکوفایی	۵
۰/۵	مفهوم مشترک بین عبارت و بیت زیر را توضیح دهید. الف) آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه کار به نام من دیوانه زدند ب) گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند و بر مُلک و ملکوت عرضه داشته هیچ کس استحقاق خزانگی و خزانه داری آن گوهر نیافته. فقط آدم شایستگی عشق و معرفت الهی را است	۶
۰/۵	ابیات و عبارات زیر را ساده و روان معنی کنید. الف) به روز مرگ چو تابوت من روان باشد / گمان مبر که مرا درد این جهان باشد روزی که جنازه مرا تشییع می کنند تصور نکنید من برای ترک کردن این دنیا ناراحت و در رنج هستم ب) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش تا توان داری، از سعی و عمل خودت، روزی به دست آور، زیرا نتیجه کار و تلاشت به خودت باز می گردد. ج) چو بگذشت از پس آن جنگ دشوار / از آن دریای بی پایاب آسان وقتی از این جنگ سخت عبور کرد از آن رود وسیع و عمیق به آسانی می توانست بگذرد. د) زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند. بزودی پسر تو عشق را در جان عاشقان جهان مانند آتش شعله ورمی کند. ه) این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین آن انسان بزرگ و نویسنده با کفایت، با شادی، شروع به نوشتن کرد تا نزدیک نماز ظهر و) عزرائیل به قهر یک قبضه از روی جمله زمین بر گرفت و بیاورد. حالی عشق دو اسبه می آمد. عزرائیل با خشم آمد یک مشت خاک از روی تمام زمین برداشت و آورد. آن زمان عشق با شتاب می آمد ز) از شبنم عشق خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد از شبنم عشق الهی خاک آدم سرشته شد و صدها فتنه و آشوب در میان اهل جهان به وجود آمد. امیرالمؤمنین (ع) می فرماید: «حکمت وزیدن باد، رقصاندن شاخه ها نیست، امتحان ریشه هاست.» موقت پاشید	۷

